

POZNAVANJE INTERESA DJECE I NJIHOVIH RODITELJA ZA SLOBODNIM AKTIVNOSTIMA KAO TEMELJ PROGRAMA PRIMARNE PREVENCIJE PORMEĆAJA U PONAŠANJU

ANTUN ARBUNIĆ

primljeno: siječanj '98.
prihvaćeno: lipanj '98.

Izvorni znanstveni članak
UDK: 376.5
349.8
316.62

Na uzorku od 580 ispitanika, učenika viših razreda osnovne škole i njihovih roditelja (Nu=290; Nr=290), istraživani su interesi, a među uzorcima razlike, prema pojedinim vrstama slobodnih aktivnosti. Rezultati istraživanja obrađeni su i interpretirani na temelju rezultata univarijatne frekvencijske analize i multivarijatne diskriminacijske analize, a za nezavisnu varijablu "vrsta ispitanika" (uzorci).

Istraživanje je provedeno upitnikom "Skupine slobodnih aktivnosti - interes" koji sadrži osam varijabli koje opisuju različite skupine slobodnih aktivnosti kojim se djeca mogu baviti u slobodnom vremenu. Uz svaku skupinu zadana je ljestvica procjene interesa (5 stupnjeva) za pojedinu skupinu slobodnih aktivnosti. Dobijeni podaci obrađeni su univarijatnom frekvencijskom analizom (preferencije po uzorcima), te multivarijatnom robustnom diskriminacijskom analizom (razlike među uzorcima ispitanika).

Prema dobijenim rezultatima istraživanja bilo je moguće odbaciti nul-hipotezu o nepostojanju razlika u preferencijama uzoraka za slobodnim aktivnostima. Razlike su utvrđene u cijelom prostoru interesa za slobodnim aktivnostima kao i u pojedinačnim varijablama koje diskriminiraju uzorke. Utvrđene razlike posljedak su različitosti socijalnog iskustva ispitanih uzoraka i u funkcionalnom smislu predstavljaju razlike u percipiranju prostora slobodnog vremena kao subprostora odmora i rasonode (nema razlika), nasuprot subprostoru rasta i razvoja.

UVOD

Slobodno vrijeme jest onaj prostor u životu čovjeka u kojem je on "potpuno svoj" i u kojem ga možemo razaznati od ostalih kao unikum. Svojom trojakom funkcijom - odmora, rasonode i samoostvarenja, slobodno vrijeme ispunjeno je bitno ljudskim dimenzijama čovjeka: voljom, interesima "za" i stvaralaštvom. Kako će ove dimenzije biti razvijene prije svega ovisi od socijalnih uvjeta njegova rasta i razvića, a tek potom od njegovih biotičkih dispozicija i psihičke spremnosti na realizaciju istih. Teza o prioritetu "socijalnog" nad biotičkim i/ili psihičkim temelji se na stavu razvojne psihologije (Herlock, 1956., Furlan, 1988.) da se određene funkcije razvijaju jedino onda kada se steknu određeni uvjeti za njihov nastanak - u protivnom doći će do njihova

kržljanja i/ili stagnacije u razvoju, i/ili neadekvatnosti, hibridizacije i/ili degencije u nastanku. U prostoru slobodnog vremena, odnosno interesa koji se razvijaju i najčešće realiziraju u slobodnom vremenu, to bi značilo da nepostojanje potrebitih uvjeta za realizaciju javljenih interesa može dovesti do njihova sporijeg i neadekvatnog razvoja i/ili gašenja, ili pak do njihove hibridizacije (parcijalnost) ili usmjeravanja u pogrešnom smjeru (aktivnosti poremećaja u ponašanju). Kako su djeca "ličnosti u nastanku", neopskrbljeni ni s dovoljno socijalnog iskustva, osobe slobode i ograničeni materijalnim uvjetima za realizaciju vlastitih interesa, jasno je da je društvena akcija nužna i neophodna kako oni mogli ostvariti sebe kao ličnosti i kako bi tako

formirani predstavljali jamstvo osobne egzistencije i boljitka zajednice kojoj pripadaju.

Na razini društvene akcije u prostoru slobodnog vremena i zadovoljavanja interesa djece postoje dvije subrazine koje mogu biti ograničavajući faktori u zadovoljavanju interesa djece. Prvu subrazinu predstavljaju obitelj i njeni statusno determinirajući činitelji u koje ubrajamo obrazovnu strukturu i vrstu obrazovanja roditelja, stanje unutarobiteljskih odnosa, socijalni i ekonomski status obitelji. Iz navedenih determinirajućih čimbenika proističu pitanja konkretne razine: sposobnost i osposobljenost za prepoznavanje dječjih dispozicija i njima sukladnih interesa i mogućnost da se uočeno zadovolji i opredmeti u potrebu ili moguće u životni poziv. Pretpostavka je da ova razina, ukoliko postoje zadovoljavajući uvjeti njenog funkcioniranja, predstavlja samo dobru osnovu za zadovoljavanje narastajućih potreba djece, ali ona objektivno nije u mogućnosti u potpunosti i adekvatno zadovoljiti ih. Stoga je nužno postojanje "društvene infrastrukture" koja će omogućiti obitelji da kanalizira prepoznate interese u pravom smjeru. "Društvenom infrastrukturom" držimo sve one ustanove intencionalnog odgoja i obrazovanja kao i one ustanove i udruge koje u djelokrugu svog rada i djelovanja mogu zadovoljiti interese djece na profesionalan i stručan način. Razlog zašto i njih navodimo u sklopu istraživanja slobodnog vremena mladih i njihovih te roditeljskih interesa za pojedinim vrstama slobodnih aktivnosti jasni su s obzirom na stanje ponude istih u našim sredinama, osobito manjim i nerazvijenim (Arbunić, 1997.).

O samim interesima mladih govore nam istraživanja slobodnog vremena djece i mladeži sedamdesetih od V. Jerbić (1970., 1973.) te istraživanja interesa i interesnih orijentacija mladeži osamdesetih od V. Ilišin i F. Radin (1986., 1988., 1990.) te A. Stojaković (1990.). Jedinstveni nazivnik ovih istraživanja jest orijentiranost na dokolicu i privatističko-hedonistički smjer, što potvrđuje rezultate

naših istraživanja koji se prezentiraju ovim člankom. Začudna je suglasnost roditelja u takvoj orijentaciji, premda roditelji iskazali i određene razlike kada su u pitanju one varijable koje funkcionalno definiraju rast i razvoj.

CILJ ISTRAŽIVANJA

Istraživanjem se željelo utvrditi strukturu interesa djece i njihovih roditelja za slobodnim aktivnostima. Interesi djece istraživani su s polazišta poželjnosti bavljenja, a interesi roditelja želje da djeci takve aktivnosti budu dostupne. Uočene razlike iskazale bi nekorespondentnost interesa uzoraka.

HIPOTEZE

Između djece starijeg osnovnoškolskog uzrasta i njihovih roditelja ne postoje statistički značajne razlike u pogledu interesa za pojedinim skupinama slobodnih aktivnosti.

METODE ISTRAŽIVANJA

Uzorak ispitanika

Uzorak ispitanika tvore učenici i njihovi roditelji (u paru) (N=580, Nu=290, Nr=290) iz dviju osnovnih škola otoka Hvara. Uzorak je formiran iz cjelokupne populacije ovih dviju škola, ali su iz istraživanja isključeni oni upitnici koji nisu pravilno ispunjeni ili koji nisu imali svoj "par".

Uzorak instrumenata

Upitnik "Skupine slobodnih aktivnosti - interes"¹ (SAS-I) sastavljen je za potrebe ovog istraživanja, a na temelju saznanja o mogućim skupinama slobodnih aktivnosti djece (Previšić, 1987.). Isti sadrži 8 varijabli koje prezentiraju skupni naziv za brojne slobodne aktivnosti srodnog područja. Varijabla je pridružena ljestvica Likertovog tipa koji za

¹ Instrument je dat u privitku rada. Sam instrument sastavni je dio instrumenta LP-SA kojim su se pojedinačno istraživali interesi djece i njihovih roditelja (Arbunić, 1997.)

uzorak djece označava stupanj interesa za bavljenje takvim aktivnostima, a za uzorak roditelja stupanj želje da se njihova djeca njima bave, tj. da takve aktivnosti budu organizirane. Prva dva stupnja na ljestvici označavaju razine nezainteresiranosti, treći neodlučnost u stavu, a 4. i 5. razinu želje za bavljenjem/postojanjem tim aktivnostima.

Način provođenja istraživanja

Istraživanje je provedeno od travnja do lipnja 1995., a proveo ga je istraživač sam za subuzorak Jelse, dok su istraživanje za subuzorak Hvara provele pedagoginja i profesorica hrvatskog jezika u OŠ Hvar uz prethodnu instruktažu istraživača i uz njegovu nazočnost. Svaki upitnik ispitanika sadržao je upute.

Metode obrade podataka

Podaci prikupljeni istraživanjem obrađeni su metodom univarijatne frekvencijske analize za cjelovit uzorak i za ukupan prostor "interesa" za pojedinim skupinama slobodnih aktivnosti te je tako omogućen uvid u preferencije po uzorcima ispitanika. Metodom multivarijatne robustne diskriminacijske analize utvrđene su razlike u poželjnosti bavljenja pojedinim skupinama slobodnih aktivnosti po nezavisnoj varijabli "vrsta ispitanika".

REZULTATI I DISKUSIJA

Univarijatnom (frekvencijskom) analizom dobijene su sljedeće frekvencije odgovora u području interesa djece i njihovih roditelja za pojedinim skupinama slobodnih aktivnosti - tablica 1.

Tablica 1. Relativne frekvencije poželjnosti (djeca / roditelji).

Rbr. i sadržaj varijable		Relativne frekvencije odgovora					
		S	1	2	3	4	5
1.	Kulturno-umjetničke aktivnosti	D ²	24.8	15.9	31.7	18.3	9.3
		R ³	20.0	8.6	24.8	26.5	20.0
2.	Sportske aktivnosti	D	5.9	6.2	15.5	24.1	48.3
		R	5.9	5.2	15.5	31.0	42.4
3.	Aktivnosti odmora i rekreacije	D	7.6	7.9	24.5	35.9	24.1
		R	5.9	7.2	25.5	37.9	23.4
4.	Znanstveno-istraživačke aktivnosti	D	13.8	15.2	32.1	25.2	13.8
		R	17.9	10.7	34.1	25.5	13.4
5.	Stručno-tehničke aktivnosti	D	23.1	22.8	34.1	15.2	4.8
		R	21.4	16.2	35.9	21.0	5.5
6.	Proizvodno-tehničke aktivnosti	D	31.0	23.4	29.7	12.1	3.8
		R	20.7	16.5	35.9	20.3	6.5
7.	Aktivnosti organizirane zabave	D	14.1	9.0	22.4	34.5	20.0
		R	12.1	9.6	27.6	35.2	15.5
8.	Humanitarne i ekologijske aktivnosti	D	20.0	20.3	27.6	20.3	11.7
		R	14.5	7.9	29.0	31.7	16.9

² djeca

³ roditelji

Komparacijom rezultata relativnih frekvencija odgovora djece i njihovih roditelja (tablica 1.) moguće je uočiti da prostor "interesa" za slobodnim aktivnostima u slobodnom vremenu ne predstavlja u cijelosti za oba uzorka iste vrijednosti. Dok su odgovori u varijablama sporta (2), aktivnosti odmora i rekreacije (3), organizirane zabave (7), znanstveno-istraživačkih (4) i stručno-tehničkih aktivnosti (5) približno jednakih relativnih frekvencija, dotle se razlike u poželjnosti uočavaju u varijablama kulturno-umjetničkih (1), humanitarno-ekologijskih (8) i proizvodno-tehničkih aktivnosti (6). Indikativnim se za rezultate čini približno 1/4 do 1/3 odgovora oba uzorka koji iskazuju nesigurnost u izboru slobodnih aktivnosti (kolona 3) i tu je slaganje gotovo potpuno.

Podaci dobijeni istraživanjem obrađeni su i metodom diskriminacijske analize koja potvrđuje nalaz komparacije dobijen univarijantnom frekvencijskom analizom:

Podaci iz tablice 2. jasno pokazuju da se uzorci ispitanika, djece i roditelji, statistički značajno razlikuju na razini značajnosti od .01% u cjelovitom prostoru interesa za SA. Udaljenost uzoraka u tom prostoru predočava nam tablica centroida skupina (tablica 3.) iz koje je razvidno da su uzorci međusobno udaljeni za .62 dijela standardne devijacije.

Utvrđeno razlikovanje uzoraka u cjelovitom prostoru "interesa" za slobodnim aktivnostima od strane djece i njihovih roditelja zahtijeva traženje odgovora u čemu su te razlike (pojedinačno) i koja je njihova suština. Podaci potrebni za zaključivanje nalaze se u tablici 4. koja donosi diskriminacijski koeficijenti (D), koeficijent korelacije s diskriminacijskom funkcijom (r), omjer F-testa (F) i površina pod kojom se rezultati mogu držati statistički značajnim (P).

Tablica 2. Analiza varijance (uzorci)

	SS	MS	Df	F	p
bg	59.05	59.05	1	29.61	.000
wg	1152.79	1.99	578		

Tablica 3. Centroidi skupina (uzorci)

Subuzorci	N°	C	s.d.
djeca	290	-.31	1.38
roditelji	290	.31	1.44

Pregledom tablice razlika (tablica 4.) razvidno je da se uzorci međusobno statistički značajno razlikuju u tri od osam manifestnih varijabli interesa za slobodnim aktivnostima, i to su: proizvodno-tehničkim (6), humanitarnim i ekologijskim (8) i kulturno-umjetničkim aktivnostima (1). Preostale varijable ne pokazuju statističku značajnost razlikovanja uzoraka, ali pokazuju relativno visoke koeficijente korelacije s diskriminacijskom funkcijom (od .53 do .76). osim za varijablu sportskih aktivnosti (2) koja ne diskriminira uzorke niti pokazuje značajniju vezu s diskriminacijskom funkcijom.

Uvidom u sadržaje varijabli koje diskriminiraju uzorke, ali i u jačinu veze svih varijabli s diskriminacijskom funkcijom, jasno je da bit razlika nije sadržajna, manifestna, već latentna i determinirana socijalnim iskustvom ispitanika. Roditelji su, zahvaljujući svom bogatom socijalnom iskustvu, iskazali preferencije koje ih razlikuju od djece upravo na onim varijablama koje naznačavaju aktivnosti koje doprinose razviću općih ljudskih vrlina, dok su djeca upravo te aktivnosti slabije prepoznala kao osobne interese. Upravo stoga diskriminacijsku funkciju možemo imenovati razlikama u shvaćanju svrhovitosti pojedinih slobodnih aktivnosti za razviće mlade ličnosti, a koje proističu iz razlika u socijalnom iskustvu ispitanika (SVRHOVITOST ← SOC. ISKUSTVO).

Podjednaku jačinu diskriminiranja uzoraka pokazuju varijable proizvodno-tehničkih (6) i humanitarno-ekologijskih aktivnosti (8). S diskriminacijskim koeficijentom .56 ove varijable opisuju uzorak roditelja kao onaj koji drži da su navedene aktivnosti podjednako važne za razviće ličnosti njihove djece, dok im djeca ne pridaju takav značaj. Koeficijenti korelacije s diskriminacijskom funkcijom

Tablica 4. Razlike u "interesima" (uzorci)

R.br.	zaporka ³	D	r	F	p
1.	KULUMAK	.55	.79	18.70	.000
2.	SPORTAK	-.05	.22	1.15	.283
3.	AKODMORREK	.07	.53	1.27	.260
4.	ZNANISAK	-.10	.54	1.55	.211
5.	STRUTEHAK	.24	.76	4.21	.038
6.	PROTEHAK	.56	.83	19.27	.000
7.	AKORGAZAB	-.06	.56	1.22	.270
8.	HUMANDRUAK	.56	.78	19.36	.000

navode na zaključak da socijalno iskustvo roditelja determinira odluku po kojoj radni odgoj ($r=.83$) "stavljaju ispred" humanitarnih i ekologijskih aktivnosti ($r=.78$).

Treća po jačini diskriminiranja uzoraka jest varijabla kulturno-umjetničkih aktivnosti s determinacijskim koeficijentom .55 i koeficijentom korelacije s diskriminacijskom funkcijom .79. Jasno je da i ona po mišljenju roditelja ima podjednaku ulogu za formiranje ličnosti kao i prethodne dvije.

Preostale varijable ne diskriminiraju uzorke, ali s diskriminacijskom funkcijom pokazuju jaku vezu i sve su redom naznačene kao varijable koje tu vezu donose u odnos s uzorkom roditelja (od $r=.53$ do $r=.76$). Jedino varijabla sportskih aktivnosti ne iskazuje jaču povezanost s diskriminacijskom funkcijom ($r=.22$), a što se može tumačiti unisonošću interesa i stavova oba uzorka.

ZAKLJUČAK

Istraživanjem interesa djece i roditelja za pojedinim skupinama slobodnih aktivnosti koje bi mogle upotpuniti slobodno vrijeme djece, metodama univarijatne i multivarijatne analize uspjelo se utvrditi: 1. da su interesi oba uzorka za slobodnim aktivnostima sukladni u varijablama koje naznačuju odmor i dokolicu; 2. da se razlike u interesima javljaju u onim varijablama koje nazna-

čaju rast i razvitak ličnosti te da su te razlike posljedica različitosti socijalnog iskustva; 3. da sve varijable interesa, osim sporta, pokazuju značajnu zasićenost diskriminacijskom funkcijom koju determiniraju odgovori roditelja, a što govori o svjesnosti roditelja o ulozi slobodnih aktivnosti u prostoru slobodnog vremena njihove djece i značaju koje im pridaju za rast i razvitak njihovih ličnosti.

Iz prethodno navedenog slijedi da prostor slobodnog vremena ne predstavlja za djecu i roditelje istoznačan prostor kada su u pitanju slobodne aktivnosti kojima bi slobodno vrijeme trebalo biti ipunjeno s ciljem rasta i razvoja, ali i s ciljem primarne prevencije poremećaja u ponašanju. Da bi ono to postalo nužno je prije svega uvažavati interese same djece i u te interese uklapati one aktivnosti koje osim ugone naznačavaju rast i razvitak ličnosti (naznačene od strane roditelja), odnosno stvaranje potrebe bavljenja određenom djelatnošću. Kada takav interes dobije odliku potrebe, tada on jamačno prestaje biti dokolicom i prerasta okvire pukog "trošenja vremena", a postaje čimbenikom samoostvarenja pojedinca. U smislu primarne prevencije poremećaja u ponašanju, takva potreba po sebi već znači odsustvo potrebe za "trošenjem vremena" i lutanjem u traganju za aktivnostima koje donose ugodu: uгода postaje i napor koji se ulaže da bi se ostvario poznati cilj, a to je ostvarenje osobnih želja i potvrđivanje osobnih potencijala u onim prostorima koji su se pokazali pojedincu najbližim. Naravno da to nije samo pitanje "osobnog izbora" pojedinca, već i uvjeta u kojima on egzistira - prije svega u obitelji, a potom i zajednici kojoj pojedinac pripada. Kako je suvremena obitelj determinirana brojnim objektivnim okolnostima življenja (i subjektivnim teškoćama koje iz toga proističu), značajnu odgovornost mora preuzeti društvo koje mora preuzeti prerogative zajednice. Ono mora osigurati barem mogućnosti "ili/ili" izbora, ako nije u stanju ponuditi "i/i" izbor, tj. zajamčiti pravo svakome da se "okuša", bez obzira gdje i u kojim okolnostima živi.

U odnosu na "slobodne aktivnosti" to znači da je nužan sustavan i sveobuhvatan rad svih ustanova intencijalnog i neintencijalnog odgoja i obrazovanja koje mogu pridonijeti boljoj, bogatijoj i smislenijoj ponudi aktivnosti slobodnog vremena kako bi one kao cjelovit i znanstveno utemeljen program postale okosnicom rasta i razvitka mladog naraštaja, a samim tim i temelj primarne prevencije pojedinih oblika poremećaja u

ponašanju koji svoje manifeste oblike iskazuje upravo u prostoru slobodnog vremena. "Troškovi" takvog programa neusporedivo su manji od samo jedne sudbine "izgubljenog" pojedinca na pojedinačnoj razini (jer ustanove već djeluju, ali je njihov rad asinkron) i troškova koje društvo ulaže u otklanjanju posljedica poremećaja u ponašanju na programima sekundarne i tercijarne prevencije i rehabilitacije.

LITERATURA

- A. Arbunić: Slobodno vrijeme mladih i prevencija poremećaja u ponašanju (magistarski rad), Fakultet za defektologiju, Zagreb, 1997.
- I. Furlan: Čovjekov psihički razvoj, Školska knjiga, Zagreb, 1988.
- E. B. Herlock: Razvoj deteta, Zavod za izdavanje udžbenika SRS, Beograd, 1956.
- V. Ilišin: Slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti (u: Kultura radničke omladine), CDD, Zagreb, 1986.
- V. Ilišin: Interesi i slobodno vrijeme, (u: Fragmenti omladine), IDIS, Zagreb, 1988.
- V. Ilišin: Slobodno vrijeme i struktura interesa, (u: Ogledi o omladini osamdesetih), IDIS, Zagreb, 1990.
- V. Jerbić: Slobodno vrijeme mladih u Zagrebu, CVOSD "Naša djeca", Zagreb, 1970.
- V. Jerbić: Funkcija slobodnog vremena djece i omladine, CVO, Zagreb, 1973.
- V. Previšić: Izvannastavne aktivnosti i stvaralaštvo, [kolske novine, Zagreb, 1987.
- F. Radin: Vrijednosti i vrijednosne orijentacije, (u: Kultura radničke omladine), CDD, Zagreb, 1986.
- F. Radin: Hijerarhije i strukture društvenih vrijednosti, (u: Fragmenti omladine), IDIS, Zagreb, 1988.
- F. Radin: Sustavi vrijednosti, (u: Ogledi o omladini osamdesetih), IDIS, Zagreb, 1990.
- A. Stojković: Slobodno vrijeme - sadržaji i aspiracije, (u: Promjene u svakodnevnom životu sela i grada), IDIS, Zagreb, 1990.

ZAPORKA: SAS-I (uč.)

SKUPINE SLOBODNIH AKTIVNOSTI - "INTERES"

Upute za popunjavanje SAS-I:

Upitnik "Skupine slobodnih aktivnosti - interes" (SAS-I) sadrži osam skupina slobodnih aktivnosti koje se mogu koristiti u slobodno vrijeme. Svaka skupina aktivnosti ima njoj pridruženu ljestvicu vrijednosti.

Vaš je zadatak da uz svaku skupinu aktivnosti na ljestvici procjene zaokružite jednu od vrijednosti (1-5) koja odgovara Vašem interesu za određenu skupinu aktivnosti. Brojeve vrijednosti na ljestvici označavaju sljedeće stupnjeve Vašeg interesa:

1. NE ZANIMA ME,
2. MOŽDA PONEKAD, (radi društva)
3. SVEJEDNO MI JE , (mogu, ali se i ne moram njome baviti)
4. ZAINTERESIRAN SAM,
5. ODUŠEVLJEN SAM.

PODACI O ISPITANIKU - UČENIKU (zaokružiti):

Spol: M Ž

Raz.: 5. 6. 7. 8.

ZAPORKA: _____ Prebivalište: HV JL

AKTIVNOSTI

INTERES

A. Kulturno-umjetničke aktivnosti	1	2	3	4	5
B. Sportske aktivnosti	1	2	3	4	5
C. Aktivnosti odmora i rekreacije	1	2	3	4	5
D. Znanstveno-istraživačke aktivnosti	1	2	3	4	5
E. Stručno-tehničke aktivnosti	1	2	3	4	5
F. Proizvodno-tehničke aktivnosti	1	2	3	4	5
G. Aktivnosti organizirane zabave	1	2	3	4	5
H. Humanitarne i druge aktivnosti	1	2	3	4	5

HVALA!

ZAPORKA: SAS-I (uč.)

SKUPINE SLOBODNIH AKTIVNOSTI - "INTERES"

Upute za popunjavanje SAS-I:

Upitnik "Skupine slobodnih aktivnosti - interes" (SAS-I) sadrži osam skupina slobodnih aktivnosti koje se mogu koristiti u slobodno vrijeme. Svaka skupina aktivnosti ima njoj pridruženu ljestvicu vrijednosti.

Vaš je zadatak da uz svaku skupinu aktivnosti na ljestvici procjene zaokružite jednu od vrijednosti (1-5) koja odgovara Vašem interesu za određenu skupinu aktivnosti. Brojeve vrijednosti na ljestvici označavaju sljedeće stupnjeve Vašeg interesa:

1. NEZAINTERESIRAN SAM,
2. SVEJEDNO MI JE,
3. NEKA SE ORGANIZIRA,
4. ZAINTERESIRAN SAM,
5. IZUZETNO SAM ZAINTERESIRAN.

PODACI O ISPITANIKU - RODITELJU (zaokružiti):

Spol: M Ž

Raz.: 5. 6. 7. 8.

ZAPORKA: _____ Prebivalište: HV JL

AKTIVNOSTI

INTERES

A. Kulturno-umjetničke aktivnosti	1	2	3	4	5
B. Sportske aktivnosti	1	2	3	4	5
C. Aktivnosti odmora i rekreacije	1	2	3	4	5
D. Znanstveno-istraživačke aktivnosti	1	2	3	4	5
E. Stručno-tehničke aktivnosti	1	2	3	4	5
F. Proizvodno-tehničke aktivnosti	1	2	3	4	5
G. Aktivnosti organizirane zabave	1	2	3	4	5
H. Humanitarne i druge aktivnosti	1	2	3	4	5

H V A L A !

THE KNOWLEDGE OF CHILDREN'S AND THEIR PARENTS' INTERESTS FOR FREE-TIME ACTIVITIES AS THE BASIS FOR THE PRIMARY PREVENTION PROGRAM OF BEHAVIOR DISORDERS

ABSTRACT

Interests for different sorts of free-time activities, have been tested on a pattern of 290 primary school pupils and same number of their parents. Interests for free-time activities have been explored by a questionnaire "The Groups of Free-Time Activities - Interest" (GFTA-I) which has been particularly designed for the research, and which contains 8 items with different sorts of free-time activities.

The obtained data were processed by the univariant frequency analysis for both subpatterns, and by multivariant robust discrimination analysis.

According to the result of the research differences in interests have been established among the sub-patterns. The differences have been due to different social experience of sub-patterns. In functional sense, they represent differences in the perception of the free-time area: 1) the sub-area of rest and leisure shown no differences between the interests of sub-patterns; and 2) the sub-area of growth and development shown differences conditioned by social experiences.